

ΧΡΗΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ
ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Ποιος είναι ο γενικός σκοπός του μαθήματος της Οικιακής Οικονομίας

Η ενδυνάμωση των μαθητών/μαθητριών έτσι ώστε να λαμβάνουν αποφάσεις που επηρεάζουν την υγεία τους, αναπτύσσοντας κατάλληλες στάσεις και δεξιότητες.

Σημείωση:

Το μάθημα δεν επικεντρώνεται μόνο στη μετάδοση γνώσεων σχετικά με το τι είναι ωφέλιμο και βλαβερό για την υγεία. Δίνει την ευκαιρία στους μαθητές/μαθήτριες να εντοπίζουν τους διαφόρους παράγοντες, οι οποίοι επηρεάζουν την υγιεινή συμπεριφορά, στοχεύοντας στην ενεργό συμμετοχή τους και την ορθή λήψη και εκτέλεση αποφάσεων.

Γιατί η Οικιακή Οικονομία θεωρείται εργαστηριακό μάθημα

- **Βασικός στόχος ενός εργαστηριακού μαθήματος:** η εξάσκηση των μαθητών/μαθητριών σε **Δεξιότητες** (εκτός από Πληροφορίες, Έννοιες, Στρατηγικές/Τρόπος σκέψης, Στάσεις/Αξίες)
- **Απαραίτητες προϋποθέσεις διεξαγωγής εργαστηριακού μαθήματος:**
 - (α) Ο περιορισμένος αριθμός μαθητών/μαθητριών στα εργαστήρια είναι κομβικής σημασίας:
 - για την επίτευξη των διδακτικών στόχων του γνωστικού αντικειμένου της Οικιακής Οικονομίας
 - για την ασφάλεια και υγεία των μαθητών/μαθητριών.
 - (β) η σωστή αξιοποίηση χρόνου: η διάρκεια του μαθήματος στη Β΄ και Γ΄ τάξη γυμνασίου είναι μόνο 40 ή 45 λεπτά.

Η Οικιακή Οικονομία ως εργαστηριακό μάθημα

- **Τι συμβαίνει σήμερα:** μεθοδικά προωθείται η αποεργαστηριοποίηση του μαθήματος (συγκέντρωση μεγάλου αριθμού μαθητών/μαθητριών - μέχρι 14, ενώ κανονικά θα έπρεπε να είναι 12 ή 13) – ενημέρωση γραφείου ΕΜΕ.
- **Τι απαιτείται:** μέσα από τη διδακτική μας πράξη να δικαιολογούμε, στα περισσότερα από τα μαθήματά μας, τον μικρό αριθμό μαθητών και μαθητριών που έχουμε σε κάθε ομάδα, δηλαδή το γιατί **ΔΕΝ** διδάσκουμε σε ολόκληρο το τμήμα. Η Οικιακή Οικονομία, ως εργαστηριακό μάθημα Αγωγής Υγείας, δεν περιλαμβάνει μόνο «δύο (2) μαγειρικές κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς».

Διδακτική εργαστηριακών μαθημάτων: ποιες διαφορές έχουν με τα θεωρητικά μαθήματα τα οποία διδάσκονται σε οποιαδήποτε σχολική αίθουσα και όχι σε εργαστήριο;

- **Βιωματική Μάθηση:** σύνδεση θεωρίας-πράξης
- **Διδακτική Μεθοδολογία στα Εργαστηριακά Μαθήματα:** είναι περισσότερο μαθητοκεντρική και προσανατολισμένη στην ενεργό συμμετοχή του/της μαθητή/μαθήτριας μέσω δραστηριοτήτων κατάλληλα σχεδιασμένων (καλλιέργεια δεξιοτήτων – επίδειξη – προσομοίωση – υπόδυση ρόλου – ομάδες εργασίας).

Προβλήματα τα οποία ενδέχεται να προκύψουν σε εργαστηριακά μαθήματα

- Ανεπαρκείς υποδομές, έλλειψη υλικοτεχνικών μέσων λόγω μειωμένης δραστηριοποίησης των εκπαιδευτικών του σχολείου. Τα εργαστήρια είναι ο δικός μας χώρος.
- Απειρία εκπαιδευτικού ως προς τη διενέργεια εργαστηριακών μαθημάτων – έλλειψη προθυμίας
- Δυσκολία διοίκησης τάξης κατά την ώρα του εργαστηρίου – χαλαρότητα μαθητών/μαθητριών
- Έλλειψη συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών της ειδικότητας
- Κακή διαχείριση του διδακτικού χρόνου στα μονώρα μαθήματα, με αποτέλεσμα να μην είναι εφικτή η ολοκλήρωση μιας συγκεκριμένης μαθησιακής διαδικασίας.

Λόγοι μειωμένης χρονικής διάρκειας διδακτικής ώρας

- Επιτρέπουμε την καθυστερημένη προσέλευση μαθητών,
- Αστάθμητα γεγονότα εντός της σχολικής μονάδας,
- Αστάθμητα γεγονότα που θα προκύψουν μέσα στο μάθημα, διάφορα προγραμματισμένα γεγονότα
- Δεν συμβουλευόμαστε τακτικά τον προγραμματισμό του σχολείου

Διαχείριση διδακτικού χρόνου

- Στη διάρκεια του μαθήματος, ο/η εκπαιδευτικός οφείλει να έχει αίσθηση του χρόνου, να συμβουλευεται το ρολόι του/της, να προσαρμόζεται σε αστάθμητα γεγονότα που ενδεχομένως να εκτρέψουν το μάθημα από τον αρχικό σχεδιασμό. Στο πλαίσιο αυτό, ο/η εκπαιδευτικός αναπτύσσει στρατηγικές προσαρμοστικότητας και δεξιότητες διαχείρισης διδακτικού χρόνου - Ύπαρξη εναλλακτικού σχεδίου (plan B)/ Διδακτικού αρχείου/ Διδακτική ευελιξία (αναπροσαρμογή του αρχικού σχεδίου μαθήματος)
- Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπουμε να «χαθεί εύκολα» το μάθημα, επειδή δεν είναι εξεταζόμενο. Απαιτούμε σεβασμό στον κόπο να στηθεί από μέρους μας ένα εργαστηριακό μάθημα τόσο από τους μαθητές και τις μαθήτριες όσο και από ολόκληρη τη σχολική κοινότητα (καλλιέργεια κουλτούρας μέσα από τη δουλειά μας)

Προϋποθέσεις επιτυχούς διενέργειας εργαστηριακών μαθημάτων

- (α) Άρτια καταρτισμένος εκπαιδευτικός με επιστημονική πληρότητα και παιδαγωγική αντίληψη**
(αξιοποίηση των διαθέσιμων Οδηγών/Εγχειριδίων - ιστοσελίδα, ενημέρωση για «καλές πρακτικές» που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από έγκυρες πηγές διαδικτύου).
 - (β) Καλά οργανωμένο εργαστήριο με τον απαιτούμενο κατά περίπτωση υλικοτεχνικό εξοπλισμό**
(μεριμνούμε για την ορθή αξιοποίηση των κονδυλίων).
 - (γ) Απρόσκοπτη συνεργασία εκπαιδευτικών ειδικότητας**
(π.χ. Κάνουμε συντονισμό ώστε τα πειράματα να γίνουν την ίδια εβδομάδα σε όλες τις ομάδες του σχολείου, ώστε να αγοραστούν και να αξιοποιηθούν τα ίδια υλικά - Οι μαθητές ΔΕΝ αγοράζουν υλικά).
 - (δ) Αυστηρή τήρηση όλων των απαραίτητων προϋποθέσεων**, έτσι ώστε να διενεργούνται τα εργαστηριακά μαθήματα απρόσκοπτα και με απόλυτη ασφάλεια = καλλιέργεια κουλτούρας εργαστηρίου στους/στις μαθητές/μαθήτριες. Τα εργαστήρια είναι ο δικός μας χώρος.
- **«ΟΔΗΓΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ»**

<https://oikiam.schools.ac.cy/index.php/el/ergastirio>

Πρακτικά παραδείγματα χρήσης εργαστηρίου

- Μαξιλαράκι με λεβάντα (έρευνα) το οποίο μπορούν να βάλουν κάτω από το μαξιλάρι τους (αλλεργίες)
- Stress ball με αλεύρι και μπαλόني (για το άγχος)
- Μαγνήτες - μανταλάκια στο κεφάλαιο εαυτού με θετικές φράσεις για το ψυγείο
- Για διάφορα κεφάλαια να ζωγραφίσουν βότσαλα (συναισθήματα, διατροφή)
- Στολίδια με πηλό για τα χριστούγεννα ή με αλατοζύμη ή με ύφασμα (μείωση πλαστικού)
- Να φτιάξουν σελιδοδείκτες και να τους πλαστικοποιήσουν στους οποίους μπορούν να γράψουν ρητά για οποιαδήποτε ενότητα.

Πρακτικά παραδείγματα χρήσης εργαστηρίου

- Διάφορες κατασκευές στην υφασματολογία, αξιοποίηση της μηχανής SIZZIX
- Στη διατροφή διαφοροποίηση συνταγών και εκτέλεση τους. Π.χ. εύρεση ή/και εκτέλεση συνταγών με «καλά λιπαρά» ή «φυσικά σάκχαρα» (αντικατάσταση υλικών με πιο υγιεινά), τηρώντας τις βασικές αρχές διατροφής. Π.χ. χειροποίητη πραλίνα φουντουκιού, μπράουνις με αβοκάντο, pancakes με μπανάνα και βρόμη, κ.ά.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Δεν φτιάχνουμε κέικ ή κρέπες για να ευχαριστήσουμε τους/τις μαθητές/μαθήτριες και να «κεράσουμε» τους συναδέλφους= παρωχημένες νοοτροπίες οι οποίες υποβαθμίζουν την επιστημονικότητα του κλάδου

- Μελέτη ετικέτας - Μέτρηση ζάχαρης και λίπους

ΧΡΗΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

- ΠΡΟΣΟΧΗ: εργαστηριακό μάθημα δεν σημαίνει ΜΟΝΟ χειροτεχνίες και κουζίνα, αλλά και εφαρμογή των ποικίλων βιωματικών δραστηριοτήτων που υπάρχουν στα διδακτικά εγχειρίδια και τους διάφορους οδηγούς για όλες τις τάξεις (νοητή γραμμή, debates, ο κόμπος κ.λπ.)
- Εξέλιξη project, καταμερισμός εργασιών, καλλιέργεια δεξιοτήτων (βάσει δεικτών)
- Εκπαιδευτικά παιχνίδια Αγωγής Υγείας (π.χ. Εξαρτησιόγρονες ουσίες)
- Σίγουρα ΔΕΝ σημαίνει παρουσίαση (power point) και διάλεξη: τότε δεν θα υπήρχε λόγος να έχουμε τον μισό αριθμό μαθητών/μαθητριών στο εργαστήριο (αυτό ισχύει και για το λύκειο)
- ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΕΠΕΙΓΟΝ: εγκαθίδρυση κουλτούρας του μαθήματος ως εργαστηριακού από τη δική μας πλευρά

**ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!**

